

החברותא

בס"ד ערש"ק פרי יתרו י"ח שבט תשס"ז

החברותא בטאן פנימי לחברים גליון מס 272

פצוצים יקרים

וישמע יתרו וגו' את כל אשר עשה אלקים למשה ולישראל עמו (י"ח, א') בבריאית העולם כתיב (בראשית א לא): וירא אלקים את כל אשר עשה וגו', וזה נרמז כאן שיתרו שמע והבין דכל אשר עשה אלקים בבריאית שמים וארץ ובכל הנבראים הוא בשביל משה וישראל עמו.

וישמע יתרו כהן מדין (י"ח, א') בא וראה מעלתו של יתרו שקיים בנפשו כל עת וחמאתי נגדי תמיד אף כשזכה להתגייר ולהתקרב אל הקדושה, היתה רוחו שפלה בזכרו כי בעבר היה כהן לע"ז... (מדבר קדש) **עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלקים (י"ח, י"א)** רק כעת נתודעתי לכך שתכלית היסורים ומדת הדין אלקים, היא בעצם מדת הרחמים כי גדול ה'.

כי יהיה להם דבר בא אלי (י"ח, ט"ז) יש לדקדק דהתחיל בלשון רבים וסיים בלשון יחיד. אפ"ל דה"פ כי יהיה להם דבר שכבר בא אלי פעם ולכאורה ניתן להשוות ענין לענין, לא תעשה כן אלא ושפמתי בין איש לרעהו מחדש כאלו לא היה לפני משפט מעין זה.

איעצך ויהי אלקים עמך וגו' (י"ח, ט"ט) כאשר יושבים בבית והעם באים אצלו לדין לא היה השכינה בא אליו בקביעות אבל כשזורדים אל העם כמש"כ היה אתה לעם שאתה תבא אצלם או שכינה שורה בתמידות וזהו איעצך ויהיה אלקים עמך בקביעות היה אתה לעם תרד לעם.

ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני (י"ח, כ') עתות הירידה שיש לאדם שאין לו שום חשק לתורה ועבודה זהו הכנה לעליה גדולה. והיינו ע"י הצעקה שצועק כשמתבונן על דרכיו ורואה שפלותו ויירדתו, - וכן שמעתי על הפסוק המכסה שמים בעבים ואח"כ עי"ז המכין לארץ מטר, וכן עשו הם מתחילה העצלות הוא החשך.

ויחן שם ישראל נגד ההר (י"ח, כ') כתב רש"י כאיש אחד בלב אחד. מה גרם שהתאחדו יחד בלב אחד? נגד ההר שעמדה נגד פניהם הגלות הנוראה ששהו בה 'רדו' שנה שהוא כמנין 'ההר' אשר נגרמה להם ע"י שנאת חינוס, וכדי לתקן התאחדו כולם.

כל אשר דיבר ה' נעשה וגשמע (י"ח, ח') מראמר נעשה ולא אמר אעשה אנו למידין שבני ישראל קבלו על עצמן ערבות שכל אחד קבל על עצמו שתי קבלות אחד שהוא יקיים בעצמו התורה, וגם קיבל עליו להשגיח על חברו שגם חברו יקיימנה.

ויענו כל העם יחדיו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה וגשמע (י"ח, ח') ר"ל כשכולם הסכימו כאיש אחד ולא היה ביניהם מחלוקת על כן ויאמרו כל אשר דיבר ה' נעשה שיכלו לקבל התורה.

במשך היוכל המה יעלו בהר (י"ח, י"ג) המטרה היתה שבמשך היוכל יעלו חיות ובהמות בהר כדי שלא יעלו על הדעת כאלו יש בהר סיני גופו איזו קדושה. לנפוע בבני ישראל האמונה הטהורה כי שום נברא בעולם אין בו קדושה כשלעצמו אלא רק ע"י הבית"ש שהוא משפיע הקדושה.

אנכי ה' אלקיך (כ, ב') לא אמר בלשון צווי כמ"ש במקום אחר שהוא נגד אמונה פשוטה הקבועה בלב כל איש ישראל, ולא שייך על זה ציווי דמי שאין מאמין מה יועיל הציווי רק ישראל מאמינים בני מאמינים.

וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק (כ, ט"ז) אע"פ שרואים ואע"פ שמתנענים אעפ"כ יכול להיות שעומדים מרחוק... (הרה"ק מקוצק זיע"א)

אשר לא תגלה ערותך (כ, כ"ג) זה לשון רש"י: והרי דברים ק"ו ומה אבנים הללו שאין בהם דעת להקפיד על בזיון אמרה תורה הואיל ויש בהן צורך לא תנהוג בהם מנהג בזיון. חברך שהוא ברמות יוצרך ומקפיד על בזיונו על אחת כו"כ, עכ"ל.

(השל"ה)

שיחת הרא"ע זי"ע א' פרשת כי תשא - האשק - , יאסר ע"י הר"א.

תפקידו של האדם שלמענה נברא? להכיר את הבהמיות שלנו! כשנהיה בחינת אדם המכיר את בחינת הבהמיות שלו, נהיה בדרגה יותר גבוהה ממלאכים חלק אלק ממעל ממש. לכן צריכים אנו לעבוד עם עצמנו להכיר בבהמיות שלנו אף שלא נכשלו בפועל. כי הכרת הבהמיות אינו קשור לכשולו ולחטא מפני שעצם מהותנו שנבראנו עפר מן האדמה מביא לאדם את האפשרות להיות נכשל, ע"כ לא לשכוח את המציאות הבהמית שלנו. ואם ח"ו נשכח מהבהמיות שלנו עלולים לשכוח לגמרי מהקדושה ולהיות קל דעת. ולא עוד אלא שיחשוב שהוא יהודי חשוב מלא מעלות ומדות טובות העסוק תמיד בדבקות בורא ובתפלות לא-ל חי, כך שלא יעמוד בפני שום מקום של בקורת עצמית, ולא ידע כלל עד היכן הוא נפרד מהקדושה, ומי יודע לאיזה תהום הוא עלול להגיע, ואיזה כאבים ויסורים יצטרך לעבור כדי להחזיק מעמד מפני שהקב"ה כל ידח ממנו נדח... לכן אפילו שהוא לא בבחינת חטא, חיל ורעדה יאחזון שלא ישכח את המציאות הבהמית שלו ושלא ישכח את מציאות הו"י ברוך הוא אשר נפח באפיו נשמת חיים.

ומאידך גם כשנפרד מהקב"ה וגם כשמקבל את המכה מרוב רחמיו של הקב"ה אשר כל ידח ממנו נדח יש לקבל בשמחה מה שה' עושה, כי כל מה שהקב"ה עושה אינו אלא מתוקף הרחמים הגדולים שהוא בשם הו"י ברוך הוא, כמו שאמרו חז"ל (ב"ר יב) בתחילה עלה במחשבה של הקב"ה לברא את העולם במדת הדין ראה שאין העולם מתקיים - מפני שהעולם מתקשים מאד להיות בבחינת בהמה - שיתף עמו מדת הרחמים בידעו יתב"ש שבני אדם לא יחזיקו מעמד ויעשו חטאים ומכיון שכל ידח ממנו נדח שיתף הקב"ה כבר

{תקציר מהחלק הראשון של השיחה:
הרבש"ע ברא העולם יש מאין בשביל בני האדם שיכירו את ה"מה אנוש" דרך הידיעה שאין לאדם הכלים המתאימים מלבד האמונה הפשוטה. מפני שהאדם תמיד בבחינת בהמה והתנהגותו כבהמה ולא מועיל כל התבוננות שכליות. וכאשר מכיר את הבהמיות שלו אז קולט את הסיבה מהמסובב ומגיע להקרא חלק אלקה ממעל.

מאד קשה להכיר את הבהמיות כי האדם מתעקש להדמות לרבש"ע ולהיות כביכול חי לעולם ולהיות מפורסם. העקשנות הוא זה שגרם הכשולו של אדם הראשון. הקב"ה: מפני שכל ידח ממנו נדח, ומפני שרוצה בפרסום האלקות דרך האין של האדם, לכן מביא סיבות מחודשות להכרת הבהמיות ולהתחבר אל החכמה, שהיא בבחינת והחכמה מאין תמצא.

דוגמא להתקשרות בורא ניתן לקחת מדוד המלך ע"ה בזה שחשב שהרג את יצרו סיבב הקב"ה את המעשה של בת שבע. ומכיון שהכיר בתמידיות את הבהמיות והאין לא היה לו קשה להודות מיד לאחר המעשה וכתוצאה מהכרה זו זכה להיות בחינת משיח, כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי.

זה אלפיים שנה שאנו בגלות מפני שאיננו רוצים להשלים עם המציאות הבהמית שלנו ולראות שהכל רחמים, לזה נאמר כי תשא את ראש בני ישראל וגו', הרוצה להגיע למציאות ראש ונתנו איש כופר נפשו והיא הסיבה שדרכה יוכל להכיר את הבהמיות שלו, ולהתחבר למסובב הסיבות מתוך ההכרה שהחכמה מאין תמצא ואז חי עם הרבש"ע כגמול עלי אמו. ע"כ תמצית חלק ראשון.

הקב"ה ברא את האדם עפר מן האדמה ונפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה. מה

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמי קודם

272

על האדם להיות חלק אלק ממעל. בכח ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה (בראשית ב.).

אם אנו רוצים לזכות בדורנו לשלמות הוי" ברוד הוא צריכים לעסוק במחית עמלק. עמלק שעומד בין היה-לוה שבשם הוי" ואינו נותן ליחד את יוד הא ולכך שכינתא בגלותא. האפשרות להלחם עם עמלק דור דור הוא בכח הבטול שלנו, והוא שהחכמה מאין תמצא לא די שתהיה בכח הכרת הבהמיות בלבד, כי אם שהחכמה מאין תמצא תהיה בביטול מוחלט שהיא האמונה הפשוטה. נגד עמלק ההכרה שהוא "בהמה" אינה מספיקה כי גם את הבהמיות שלו צריכים לבטל כדי להיות בפשטות גמורה שאין לו דמיון כלל. והוא רק בכח האמונה הפשוטה החי בתוכנו.

כאשר נתאחד ונאהב אחד את השני ועשו כולם אגודה אחת לעשות רצון אבינו שבשמים שזה כל העבודה, נגיע בנקל לשלמות הבהמיות - תכלית בריאת האדם. שמותר האדם מן הבהמה אין, כמו שהמלאכים אמרו מה אנוש.

משה רבינו ע"ה הגיע לאותה בחינה בכוון ההפוך. בזה שאמר "ונחנח מה" (שמות טז) הגיע לבהמיות שלו, ומאידך הגיע להשגות גבוהות ביותר ולהיות ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל מים לא שתה ולא נתן שינה לעיניו בכח התגלות בורא במעמד הר סיני וקבלת התורה. גדלותו של משה לא היה שונה במהותו מאנשים אחרים גם משה היה בשר ודם וגולד כאחד האדם ובכל זאת הגיע לדרגה גבוהה מאד. כך גם בני אדם כל אחד בדרגא דיליה הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו צריכים להגיע לתכלית כפי דרגתו להכיר במציאות הבהמית שלו ומאידך להשיג מציאות הוי" ב"ה. בעצם לא נדרש מהאדם להיות יותר ממה שנדרש. לא נדרש מאתנו להיות ר"ע ולא רשבי" אלא

בתחילת בריאת ששת ימי בראשית את שם הוי" מדת הרחמים כדי שדרך הכאבים והיסורים יגיע להכרת הבהמיות שלו ולא יפריע זה שהיה בכשלונו.

נמצא שבצד אחד צריכים להיות בשמחה בזה שבל ידח ממנו נדח ומצד שני צריכים להיות בהכנעה רבה. שני הקצוות חייבים לבא כאחד, השמחה וההכנעה ובהעדר אחד מהם אין כל סכוי שיתקרב אל השי"ת ויתקן פגמיו. נתאר לעצמנו איך נראית תפילה ללא הכנעה. השי"ת נתן לאדם את הכח והכלים המתאימים לתפלה והאדם נעמד להתפלל בשמחה מתוך "גישמאק", ומכיון שקיימת התפעלות בתפלה ללא הכנעה השיג את התוצאות ההפוכות - שמנת עבית כשית (דברים לב), ובתפילה שהתפלל "גישמאק" בעט במציאות הבורא, מה כבר יכול לצאת מתפילה כזאת!?

לכן צריכים להתפלל מתוך הכנעה רק שלא להתפלל מתוך עצבות כי אם בשמחה, והשמחה היא בזה שמכיר את האמת העצמי שהוא בהמה וכל החכמה שהקב"ה נתן לו להיות אחרת מבהמה היא בכדי להכיר שהוא בהמה, כמש"כ (אייב כח) והחכמה מאין תמצא, מה היא כל החכמה לדעת שהוא אין ואז תמצא התכלית מה שהיתה נדרשת מהחכמה.

הסיפוק האמיתי הוא בזה שהאדם חי במציאות האין שלית ליה מגרמי כלום, כשהוא נמצא בבחינת חטאתי נגדי תמיד (תהלים נא) אלא שכל הנשמה תהלל י-ה (שם קט), על כל נשימה ונשימה נמצא בפחד מזה שעלול לאבד את המחשבה האמיתי שהוא בבחינת "בהמה", ובכח הפחד הזה מתקשר יותר ויותר אל הרבש"ע ואז על כל נשימה ונשימה מגלה את כח הקדושה המחדש בטובו בכל הרף עין מעשה בראשית. סיפוק אמיתי זה אינו ספוק אנושי, אדרבה הסיפוק בא כתוצאה מההכנעה והתגלות כבוד שמים בכל הדרה, ובהשפעתה

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

272 ט

שדווקא מתוך הכרת האין, החכמה ממצה את עצמה, וכאשר נתאחד נכיר בבירור שיש לנו ממי ללמוד, מעקשנותם של התנאים והאבות הקדושים ללמד שאין יאוש ואפילו אם ח"ו נופלים מליוני פעמים בכל זאת - שבע יפול צדיק וקם (משלי כד) בתנאי שלא נחפש לתרץ את עצמנו. על מנת להקל מעלינו את הבקורת העצמית מהכשלון. אדרבה נכיר בכשלון ונתפלל אל ה' כי סומך ה' לכל הנופלים וזוקף לכל הכפופים (תהלים קמה) וכאשר נהיה בבחינה נפילה, הקב"ה יהיה בבחינת סומך, ואפילו בשעת שלוחה שאין כשלונות ואין חטאים בפועל צריכים לעבוד על עצמנו שלא לשכוח שאנו בהמות הייתי עמך. ואז נגיע לשלמות משיח בן דוד ונגאל במהרה בימינו ויבנה בית המקדש והעמלקים יפלו בלי דם למעני למעני אעשה במהרה בימינו אמן.

כמו שר"ע ורשב"י ממלאים תפקידם כך עלינו למלאות התפקידים שלנו. ר"ע ורשב"י משפיעים עלינו לקדם את מטרת הבריאה שלמענה נבראנו.

הרא"ש זיע"א הבהיר שלא יעלה על הדעת שכוונת הבורא יתברך שנהיה קשורים ישירות לר"ע ולרשב"י, מסוכן לראות כך. אלא שנראה עצמנו יותר קרובים לרשב"ע בזכותם של התנאים הקדושים ואשר הם סללו שביל שעליו נצעד ובדרכם נלך. תנאים הקדושים אלו שמחים בראותם איך שאנו מתקרבים לבורא ית"ש, ומאידך מצטערים מאד כאשר אין עובדים על עצמנו ולא מתקרבים לתכלית. תנאים אלו מקיימים בפועל את האמור עמו אנכי בצרה (תהלים צא) וא"כ למה נגרום להם סבל?

נתאחד כולנו, נתאמץ להכיר הבהמיות שלנו, ובזה נכיר בבירור שהחכמה מאין תמצא

ההרשמה לנסיעה למירון לשבת מברכים פ' משפטים אי"ה, אצל משפחת גולדשטיין 5380944 - 02

שהשמחה במעונם

הר"ר גדליה סגל ומשפ' להולדת הנין הר"ר ישראל מאיר סגל ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר חיים גולדרינג ומשפ' להולדת הנכד הר"ר דוד גולדרינג ומשפ' להולדת הבן
הר"ר יעקב עמית ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר ישראל פלדמן ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר שמעון ספרן ומשפ' לאירוסיה הבת
הר"ר אמנון כוהן ומשפ' לנישואי הבת
הר"ר שמשון פרידמן ומשפ' לנישואי הבן הבה"ח משה הלר הי"ו לנישואיו
הבה"ח אברהם משה פרידמן הי"ו לנישואיו

כוס תזכומין

להר"ר צבי הולד הי"ו

על פטירת אמו ע"ה ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

